

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

27.05.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. Sense Bank і Міністерство культури та стратегічних комунікацій заявили про стратегічне партнерство. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради закликав уряд посилити інституційну спроможність Держетнополітики. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 трав. МЗС: організований РФ пісенний конкурс «Интервидение – 2025» є інструментом пропаганди та засобом відбілювання агресивної політики. – Інф.](#)

Благодійність

[Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. Мерч збирає на дрони для прикордонників: в Україні презентували мерч за мотивами муралу «Перші, з честю!». – Плакіна О.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Харкові вперше в Україні поставили барокову оперу Перголезі «Гордий бранець». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. «Людина стає звіром, коли позбувається любові»: Іван Шаран про дебютну виставу «Володар мух». – Катаєва М.](#)

Візуальні мистецтва

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Києві пройде виставка «Коли руйнується світ», присвячена невідомому меморіалу Бабиного Яру. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На Центральному вокзалі Києва відкрили виставку, присвячену бригаді «Хартія». – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Люксембурзі покажуть фільм «Будинок «Слово». Нескінчений роман». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Німеччині проходять покази української стрічки «Малевич». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 27 трав. Шість короткометражних фільмів про війну, які покажуть на кінофестивалі Миколайчук OPEN у Чернівцях. – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На Книжковому арсеналі відбудеться презентація «Вільних голосів Криму». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 25 трав. Довженко-Центр презентує кіноперформанс на Книжковому арсеналі. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 26 трав. В Україні вперше пройде Тиждень незалежних книгарень. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 26 трав. Наша Забужко про «Нашу Європу». – Нестелєєв М.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. МКСК обговорило з гуманітарним комітетом Ради ситуацію в Києво-Печерській лаврі та Софії Київській. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 трав. Мінкультури обговорило з гуманітарним комітетом Ради ситуацію в «Києво-Печерській лаврі» та «Софії Київській». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На території заповідника «Києво-Печерська лавра» 21 пам'ятка перебуває в незадовільному стані. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На реставрацію пам'яток Києво-Печерської Лаври держава торік виділила \\$650 мільйонів. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради планує найближчим часом провести засідання для аналізу ситуації в Києво-Печерській лаврі» та «Софії Київській». – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради порушив питання про необхідність зміни напису на пам'ятнику Лесі Українки в Києві. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. Єдиний в Україні музей Параджанова відкриють у стінах Київського міжнародного університету. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 26 трав. У Національному музеї гончарства відбудеться дванадцята Е-літня АКАДЕМІЯ ГОНЧАРства. – Репех К.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Франції відкрилася виставка «Біблійна битва. Війна в Україні». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Бодрумі відкрилася виставка робіт українських художників. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 трав. Українська громада у Варшаві провела фестиваль Wyszyvanka Fest. – Інф.](#)

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Кишиневі провели Марш вишиванки та представили фотовиставку «Окупована спадщина». – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У музеї-танкері «Сурахани» в Баку запустили україномовний аудіогід. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. Sense Bank і Міністерство культури та стратегічних комунікацій заявили про стратегічне партнерство. – Інф.

Sense Bank і Міністерство культури та стратегічних комунікацій України розпочали співпрацю заради створення безбар'єрного культурного простору. Відповідний Меморандум сторони підписали у Національний тиждень безбар'єрності, який проходить за ініціативи першої леді України Олени Зеленської. Зусилля партнерів будуть спрямовані на розвиток безбар'єрності та інклюзивності в Україні, підвищення обізнаності українців щодо цих питань, підтримку мистецьких ініціатив, а також реалізацію спільних заходів, мета яких – забезпечити рівний доступ громадян до культурних і фінансових послуг. Sense Bank вже активно підтримує низку проєктів у галузі візуального, перформативного, музичного та кіно- мистецтва. Минулого року державний банк став партнером Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, зокрема задля розширення доступності театру для маломобільних верств населення. Наразі партнери розпочали підготовчу роботу з адаптації культурних об'єктів для всіх громадян, включно з людьми з інвалідністю. Про першу інституцію, де планується облаштувати елементи доступності, Sense Bank та МКСК оголосять найближчим часом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3997271-sense-bank-i-ministerstvo-kulturi-ta-strategicnih-komunikacij-zaavili-pro-strategicne-partnerstvo.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради закликав уряд посилити інституційну спроможність Держетнополітики. – Інф.

Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики закликав Кабінет Міністрів посилити інституційну спроможність Державної служби України з етнополітики та свободи совісті. «Голова Комітету Микита Потураєв звернув увагу, що діяльність Державної служби України з етнополітики та свободи слова щодо виконання закону є недостатньою. Комітет визнає, що нестача фахівців, обмежене фінансування та ресурси ускладнюють ефективне реагування на виклики у сфері свободи совісті, що, в свою чергу, перешкоджає повноцінній реалізації закону. У зв'язку з цим, комітет вирішив звернутися до Кабінету Міністрів України з проханням посилити інституційну спроможність ДЕСС», – йдеться в повідомленні комітету за результатами обговорення реалізації положень Закону «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», прийнятого Радою в серпні 2024 року. Комітет також звернеться до Кабміну, МКСК, МЗС з проханням підсилити адвокацію та інформаційну підтримку цього закону, з метою продемонструвати його відповідність міжнародним стандартам свободи совісті для міжнародних партнерів, неурядових організацій та широкої громадськості. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1074972.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 трав. МЗС: організований РФ пісенний конкурс «Интервидение – 2025» є інструментом пропаганди та засобом

відбілювання агресивної політики. – Інф.

Міністерство закордонних справ України вважає організований Росією міжнародний пісенний конкурс «Интервидение – 2025» інструментом ворожої пропаганди та засобом відбілювання агресивної політики РФ. У відповідь МЗС на запит агентства «Інтерфакс-Україна» також зазначено, що з метою доведення позиції української сторони до країн, які мають намір взяти участь у цьому конкурсі, й задля запобігання участі їх представників у пропагандистських заходах країни-агресора, МЗС доручило закордонним дипломатичним установам ужити заходів політико-дипломатичного реагування. Конкурс «Интервидение – 2025» – конкурс пісні, який планується провести 20 вересня в Москві. З відкритих російських джерел відомо, що крім Росії, у конкурсі, серед інших, можуть взяти участь представники з таких країн, як: Азербайджан, Вірменія, Бразилія, Єгипет, Індія, Казахстан, Катар, Китай, Мексика, ОАЕ, Пакистан тощо. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1074859.html>

Благодійність

Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. Мерч збирає на дрони для прикордонників: в Україні презентували мерч за мотивами муралу «Перші, з честю!». – Плакіна О.

Благодійний фонд «Сучасна Україна» запускає продаж ексклюзивного мерчу, натхненного муралом «Перші, з честю!» – першим в Україні стінописом, присвяченим прикордонникам. Мета – зібрати 5 млн грн на FPV-дрони для підрозділів Державної прикордонної служби. У колекції – футболка, шеврон, постер і марка із точним зображенням муралу, створеного українським стріт-арт художником та волонтером фонду Олександром Корбаном у Хмельницькому. Мерч є частиною масштабної кампанії зі збору коштів «НаKILL ворога: Підтримай перших на рубежі!», яку 15 травня ініціював БФ «Сучасна Україна» за підтримки Державної прикордонної служби України. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112929/>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Харкові вперше в Україні поставили барокову оперу Перголезі «Гордий бранець». – Інф.

У Харкові 26 травня відбулася прем'єра опери Джованні Баттісти Перголезі «Гордий бранець», її поставила оперна студія Національного університету мистецтв ім. Івана Котляревського спільно з Національним театром опери та балету ім. Миколи Лисенка. Цей твір Джованні Баттісти Перголезі ставлять украї рідко. «Партитуру ми знайшли в Італії, бо твір зберігається у бібліотеці консерваторії Перголезі. Тобто її неможливо просто скачати в інтернеті, і це була, можна сказати, певна пошукова історія, – розповіла проректорка ХНУМ ім. Івана Котляревського Юлія Ніколаєвська. – Але ця партитура не була адаптована під наш склад, тому наші молоді композитори декілька місяців працювали над партіями музикантів». Також до

оркестру залучили виконавця на теорбі – аспіранта Ігоря Тарновецького, соліста Національного будинку органної та камерної музики (Київ). Репетиції тривали пів року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997396-u-harkovi-vperse-v-ukraini-postavili-barokovu-operu-pergolezi-gordij-branec.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. «Людина стає звіром, коли позбувається любові»: Іван Шаран про дебютну виставу «Володар мух». – Катаєва М.

На столичній сцені у Дикому театрі – прем'єра (26 травня) антиутопії за мотивами роману Вільяма Голдінга «Володар мух». Втілює постановку Іван Шаран, актор Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, а віднині й режисер. Вистава торкнеться теми «звіра» всередині кожної людини, досліджуючи питання: куди зникає людяність в умовах хаосу. Робота над проектом тривала рік. Спеціально для постановки відзняли відео та розробили окремий всесвіт. Над декорацією працювала сценографія Рая Ідрісова. Оригінальні костюми та грим – Євгенія Слободяник. Зіграли у виставі студенти кінофакультету університету ім. Івана Карпенка-Карого (Курс Інни Капінос і Сергія Калантая) та запрошені артисти. Видання пропонує інтерв'ю з Іваном Шараном. У розмові йшлося про роботу над виставою, основні ідеї та візуальні рішення; про співпрацю з Диким театром; про основні виклики в процесі роботи тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112920/>

Візуальні мистецтва

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Києві пройде виставка «Коли руйнується світ», присвячена невідомому меморіалу Бабиного Яру. – Інф.

У столичному виставковому центрі «Жива пам'ять» на території Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» відкриється документальний виставковий проєкт «Коли руйнується світ». Експозиція присвячена невідомому меморіалу трагедії Бабиного Яру, розробленому творчою групою Ади Рибачук та Володимира Мельніченка для конкурсу 1965 року. Вперше буде представлено архівні матеріали, ескізи та відреставрований макет меморіалу з колекції Фонду збереження культурної спадщини творчої групи. Виставка організована Національним історико-меморіальним заповідником «Бабин Яр» у партнерстві з Фондом збереження культурної спадщини Ади Рибачук та Володимира Мельніченка, Національним центром «Український дім» та артфундацією «Дукат». Відкриття виставки відбудеться 29 травня, триватиме вона до 31 липня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3997124-u-kievi-projde-vistavka-koli-rujnuetsa-svit-prisvacena-nevtilenomu-memorialu-babinogo-aru.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На Центральному вокзалі Києва відкрили виставку, присвячену бригаді «Хартія». – Інф.

На Центральному залізничному вокзалі Києва відкрилася виставка, присвячена 13-й бригаді Національної гвардії України «Хартія». Експозиція

відтворює командний пункт – місце ухвалення рішень – та розповідає про службу у сучасному війську, технології та особисті історії захисників, серед яких і залізничники, які служать в бригаді «Хартія». Виставка працюватиме щодня до 24 червня. Проєкт створений за підтримки 13-ї бригади Нацгвардії у партнерстві з Укрзалізницею та культурною агенцією Port of Culture. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3997117-na-centralnomu-vokzali-kieva-vidkrili-vistavku-prisvacenu-brigadi-hartia.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Люксембурзі покажуть фільм «Будинок «Слово». Нескінчений роман». – Інф.

У Люксембурзі в рамках Днів України 11 червня відбудеться показ фільму режисера Тараса Томенка «Будинок «Слово». Нескінчений роман». Про це Державне агентство з питань кіно повідомило у Фейсбуці. 50% прибутку від показу буде передано благодійному проєкту #CinEast4Ukraine. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997251-u-luksemburzi-pokazut-budinok-slovo-neskincenij-roman.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Німеччині проходять покази української стрічки «Малевич». – Інф.

В Німеччині у містах Північного Рейну-Вестфалії у рамках Днів українського кіно Ukrainische Filmtage NRW проходять покази історичної біографічної драми «Малевич» режисерки Дар'ї Онищенко. Про це Державне агентство України з питань кіно повідомило у Фейсбуці. Фільм про важливі періоди життя Казимира Малевича можна буде побачити 8, 10, 19 та 30 червня у Дуйсбурзі, Бонні, Мюнстрі та Ерфтштадті. Вже відбулися покази у Білефельді та Тройсдорфі. Дні українського кіно у Німеччині організувала платформа Ukrainische Filmtage NRW з метою сприяння культурному обміну та глибшому розумінню минулого й сьогодення України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997103-u-nimeccini-prohodat-pokazi-ukrainskoi-stricki-malevic.html>

NV. – 2025. – 27 трав. Кохання на фронті і твір Жадана. Шість короткометражних фільмів про війну, які покажуть на кінофестивалі Миколайчук OPEN у Чернівцях. – Інф.

Фестиваль глядацького кіно «Миколайчук OPEN», який пройде у Чернівцях 14–21 червня, підготував добірку короткометражних фільмів про російсько-українську війну «Війна. Четвертий рік». Подивитися фільми буде можливо у Чернівцях 20 червня. До добірки потрапили: «День народження», реж. Наталія Бек-Гергард; «Комендантська година», реж. Єлизавета Топтигіна; «Та, що зігріє тебе», реж. Владислав Орехов; «Територія дитинства», реж. Марина Шкрабалюк; «Уроки водіння», реж. Анастасія Груба; «Чорничне літо», реж. Маша Кондакова. Докладно про кожну стрічку:

<https://nv.ua/ukr/kultura/filmi-2025-na-festivali-mikolaychuk-open-pokazhut-dobirku-filmiv-pro-viynu-foto-50517071.html>

Література

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На Книжковому арсеналі відбудеться презентація «Вільних голосів Криму». – Інф.

На XIII міжнародному фестивалі «Книжковий арсенал» 30 травня відбудеться презентація книжки «Вільні голоси Криму» – про людей, які чинили опір російському терору і заплатили за це свободою. У презентації візьмуть участь журналіст і політик, заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Наріман Джелал, журналіст і письменник Рустем Халілов, журналістка та культурна менеджерка Тетяна Терен, аналітикиня Центру прав людини ZMINA Нарі Усенко, дружина засудженого російським судом фрілансера Радіо Свобода Владислава Єсипенка Катерина. Модеруватиме захід журналістка і письменниця Олеся Яремчук. До збірки увійшли історії Асана Ахтема, Амета Сулейманова, Ремзі Бекірова, Османа Аріфмеметова, Ірини Данилович, Олексія Бессарабова, Сейрана Салієва, Рустема Шейхалієва, Сервера Мустафаєва, Марлена (Сулеймана) Асанова, Вілена Темер'янова, Руслана Сулейманова, Тимура Ібрагімова, Ернеса Аметова, Владислава Єсипенка, Нарімана Джелала. Виходу «Вільних голосів Криму» передувала кампанія Українського ПЕН та Центру прав людини ZMINA #SolidarityWords, що розпочалася 2021 року на підтримку авторів-політв'язнів в окупованому Криму: у рамках ініціативи українські письменники та журналісти стали амбасадорами колег, ув'язнених на окупованому півострові. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997201-na-knizkovomu-arsenali-vidbudetsa-prezentacia-vilnih-golosiv-krimu.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 трав. Довженко-Центр презентує кіноперформанс на Книжковому арсеналі. – Інф.

На вуличній сцені літературного фестивалю «Книжковий арсенал» 30 травня відбудеться репрем'єра фільму «Василина» (1928) із сучасним музичним супроводом від ДваТри та Symonenko. Кіноперформанс, створений у партнерстві з Мистецьким арсеналом і струнно-смічковим рейвом Стук Kyiv, поєднає традиційну українську музику з електронним експериментальним звуком. Стрічка «Василина» є екранізацією повісті Івана Нечуя-Левицького «Бурлачка». Як зауважили в Довженко-Центрі, гурт ДваТри, учасники якого досліджують архівні записи сільської музики, відтворюють за кінозображенням ті автентичні мелодії, що звучали на зйомках «Василини». Зокрема, спільно з саундпродюсером і мультиінструменталістом Symonenko, вони авторськи адаптують їх під сучасний саундтрек. Подія організована за підтримки програми «Партнерство за сильну Україну», яка фінансується урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3996824-dovzenkocentr-prezentue-kinoperformans-na-knizkovomu-arsenali.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 26 трав. В Україні вперше

пройде Тиждень незалежних книгарень. – Інф.

Цього літа в Україні відбудеться перший Тиждень незалежних книгарень – з 24 до 30 червня. До ініціативи вже приєдналися понад 15 незалежних книжкових крамниць з Києва, Одеси, Дніпра, Ірпеня, Черкас, Рівного, Львова та інших міст. Незалежні книгарні – це не мережеві заклади, а локальні культурні осередки. Саме тому організатори події прагнуть не лише підтримати книжковий бізнес, а й підкреслити соціальну та культурну роль таких книгарень. Протягом останнього тижня червня у кожній книгарні-учасниці відбудуться події: зустрічі з авторами, читання, розіграші, тематичні акції, мерч-обміни. Кожна книгарня формує свою програму, але бере участь у спільній інформаційній кампанії. Серед учасників: Readeat, «Муза», Space books, «Закапелок», «Моя книжкова полиця», «Місто», «Книжковий Лев», «Плекай», «Ніша», «Паперове життя», Тура, Katebooks, «Лісова книгарня», «Затишна книгарня», «Перший том», Lovely Book тощо. Організатори планують створити офіційний сайт, спільну айдентику, медійну кампанію та започаткувати нову щорічну традицію. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-vpershe-projde-tyzhden-nezaleznykh-knyharen/>

Український тиждень. – 2025. – 26 трав. Наша Забужко про «Нашу Європу». – Нестелєєв М.

У матеріалі – про чергову книжку есеїв Оксани Забужко «Наша Європа». Докладно:

<https://tyzhden.ua/nasha-zabuzhko-pro-nashu-ievropu/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. МКСК обговорило з гуманітарним комітетом Ради ситуацію в Києво-Печерській лаврі та Софії Київській. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 трав. Мінкультури обговорило з гуманітарним комітетом Ради ситуацію в «Києво-Печерській лаврі» та «Софії Київській». – Інф.

МКСК обговорило з Комітетом Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики ситуацію в Національних заповідниках «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська». 26 травня в режимі відеоконференції відбулося засідання Комітету ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики, участь у якому взяли перший заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Галина Григоренко та заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Сергій Беляєв. Під час обговорення питань культурної спадщини Сергій Беляєв наголосив, що ситуації у Національних заповідниках «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська» мають розглядатися окремо, оскільки мають різну передісторію та підстави для прийняття рішень МКСК. Водночас він звернув увагу на критичний стан об'єктів культурної спадщини, які входять до складу Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». За результатами перевірки, проведеної робочою групою МКСК, встановлено, що керівництво заповідника не

забезпечило належного виконання робіт зі збереження історико-культурної спадщини та ефективного використання державного майна. Об'єкти перебувають у незадовільному санітарному, технічному та протипожежному стані, виявлені численні порушення законодавства у сфері охорони культурної спадщини. Також виявлені факти використання території заповідника під магазини, заклади громадського харчування, готельні корпуси, виробничі приміщення та автостоянки без належного документального оформлення орендних відносин. Це є порушенням чинного законодавства, зокрема Закону України «Про охорону культурної спадщини». Своєю чергою голова Комітету ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв анонсував проведення окремого засідання, присвяченого обговоренню ситуації з управлінням і збереженням об'єктів культурної спадщини у двох національних заповідниках. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997340-mksk-obgovorilo-z-gumanitarnim-komitetom-radi-situaciu-v-kievopecerskij-lavri-ta-sofii-kiivskij.html>
<https://interfax.com.ua/news/general/1074824.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На території заповідника «Києво-Печерська лавра» 21 пам'ятка перебуває в незадовільному стані. – Інф.

На території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» 21 пам'ятка перебуває в незадовільному стані, ще 23 пам'ятки не мають охоронних договорів. Про це йдеться в звіті робочої групи МКСК. Зазначається, що 25 травня за ініціативи МКСК був організований престур до Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», під час якого заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Сергій Беляєв і начальник відділу контролю та нагляду за дотриманням законодавства про охорону культурної спадщини департаменту захисту та збереження культурної спадщини МКСК Олексій Жуков ознайомили журналістів зі станом пам'яток архітектури, розташованих на території заповідника. У відомстві нагадали, що заповідник є складовою об'єкта Всесвітньої культурної спадщини «Свята Софія та Києво-Печерська лавра у Києві» та входить до переліку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні. Всього на території заповідника розташовано 140 пам'яток архітектури, з яких 44 – пам'ятки національного значення, 96 – місцевого та одна пам'ятка археології. У штатному розписі заповідника працюють 503 співробітники. Як повідомив журналістам Беляєв, з березня 2025 року в заповіднику працювала робоча група МКСК, яка вивчала стан обліку, використання та збереження державного майна, що перебуває в управлінні заповідника, а також меж і режимів використання території та буферної зони об'єкта культурної спадщини. Так, за результатами звіту встановлено, що заповідник не забезпечив повного виконання робіт та заходів зі збереження історико-культурної та архітектурної спадщини, а також ефективного використання державного майна. Об'єкти культурної спадщини утримуються в неналежному санітарному, протипожежному та технічному стані. Зафіксовані численні порушення законодавства про охорону культурної спадщини. Одним з виявлених порушень була, зокрема, неправильна реставрація Троїцької

надбрамної церкви, що була зведена у XII столітті. Її дерев'яні сходи були замінені на кам'яні, а під час робіт нашкодили розпису храму. Як зауважили у міністерстві, на початку травня 2025 року за результатами перевірки генеральному директору Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максиму Остапенку була оголошена догана. А 21 травня 2025 року з урахуванням рекомендацій звіту робочої групи МКСК був виданий наказ про його звільнення. «Звіт робочої групи МКСК, складений за результатами перевірки діяльності Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», відображає оцінку стану забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах культури, охорони культурної спадщини та музейної справи. Також він містить низку рекомендацій, насамперед щодо незаконного перебування ченців Свято-Успенської Києво-Печерської лаври (чоловічий монастир) УПЦ та інших прописаних у заповіднику», – наголосили у відомстві. Як зазначається, МКСК неодноразово доносило Максиму Остапенку необхідність розвитку заповідника «Києво-Печерська лавра» не лише як місця проведення різних медійних заходів, а й як до унікального, найбільшого музейного комплексу в Східній Європі. «Заповідник свого часу був створений саме для цього – охорони та належного використання пам'яток, що розташовані на території Києво-Печерської лаври. Збереження та відновлення пам'яток було передбачено обов'язками контракту гендиректора, однак вони не були виконані», – наголосили у міністерстві. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997296-na-teritorii-zapovidnika-kievopecerska-lavra-21-pamatka-perebuvaie-v-nezadovilnomu-stani.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. На реставрацію пам'яток Києво-Печерської Лаври держава торік виділила \$650 мільйонів. – Інф.

Минулого року держава виділила 650 млн грн на реставрацію пам'яток та підтримку майна Національного заповідника «Києво-Печерська Лавра». Про це у телеєфірі повідомив заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Сергій Беляєв. «Оскільки заповідник є об'єктом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, в цьому році знову треба поновлювати статус цього об'єкта для того, щоб міжнародні організації, наші партнери, країни, члени ЮНЕСКО підтримували нас у захисті проти збройної агресії», – розповів Сергій Беляєв. За його словами, з березня 2025 року робоча група МКСК вивчала стан обліку використання і збереження об'єктів заповідника. Вона з'ясувала, що майно і старовинні об'єкти заповідника перебувають у незадовільненому стані. Він наголосив, що державою було виділено достатньо коштів на реставрацію і підтримку майна. Проте у заповіднику «Києво-Печерська Лавра» не було ремонту багато років. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997381-na-restavraciju-pamatok-kievopecerskoi-lavri-derzava-torik-vidilila-650-miljoniv.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради планує найближчим часом провести засідання для аналізу ситуації в Києво-Печерській лаврі» та «Софії Київській». – Інф.

Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики планує найближчим часом провести окреме засідання для аналізу ситуації в Національних заповідниках «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська». «Розглянули питання функціонування та керівного складу національних заповідників у зв'язку із суспільним резонансом щодо зміни керівництва Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», а також відсторонення генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» Н. Куковальської», – йдеться в повідомленні комітету за результатами засідання. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1074986.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гуманітарний комітет Ради порушив питання про необхідність зміни напису на пам'ятнику Лесі Українки в Києві. – Інф.

Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики порушив питання про необхідність зміни напису на пам'ятнику поетесі Лесі Українки на Байковому кладовищі в Києві. «На засіданні порушили питання про необхідність зміни напису на пам'ятнику Лесі Українки, оскільки він містить елементи радянської пропаганди», – йдеться в повідомленні комітету. Відзначається, що з метою визначення чітких кроків для вирішення цієї проблеми комітет за участю представників МКСК, а також Київської міської державної адміністрації планує на найближчому засіданні детально обговорити це питання. Зокрема, на постаменті під пам'ятником поетесі є напис із некролога в газеті російською мовою: «Стоя близко к освободительному движению вообще и пролетарскому в частности, отдавала ему все силы, сеяла разумное, доброе, вечное. «Правда», 1913 год». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1074974.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 26 трав. Єдиний в Україні музей Параджанова відкриють у стінах Київського міжнародного університету. – Інф.

27 травня офіційно розпочне роботу музей Сергія Параджанова. Музей планують зробити не просто зібранням артефактів чи документів, пов'язаних із вірменським режисером, який жив і творив шедеври, що стали класикою українського та світового кіно, а освітньо-культурним простором. Детально про ідею музею, його експозиції та унікальні інсталяції, які передають дух і стиль митця у пресцентрі Київінформ розповіли учасники пресконференції. Докладно про перебіг події:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112935/>

Українська літературна газета. – 2025. – 26 трав. У Національному музеї гончарства відбудеться дванадцята Е-літня АКАДЕМІЯ ГОНЧАРства. – Рєпех К.

З 16 червня по 6 липня на базі Національного музею гончарства в Опішному знову відкриває двері дванадцята навчальна сесія Е-літньої АКАДЕМІЇ ГОНЧАРства. Викладацький склад академії представлятимуть знані майстри: Наталя Кормелюк (Роквіль, США), Сергій Радько (Межиріч, Черкащина), Наталя Матвійчук (Опішне, Полтавщина). Навчальна програма передбачає вивчення основ гончарної справи, набуття навичок практичної роботи з глиною, отримання теоретичних знань з історії і мистецтва художньої кераміки, творче спілкування з провідними художниками-керамістами і народними майстрами-гончарями України. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-natsionalnomu-muzei-honcharstva-vidbudetsia-dvanadtsiata-e-litnia-akademii-honcharstva/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Франції відкрилася виставка «Біблійна битва. Війна в Україні». – Інф.

У Центрі Анни Київської, розташованому в церкві Бориса і Гліба французького міста Санліс, відкрили виставку львівського художника Данила Мовчана «Біблійна битва. Війна в Україні». В експозиції представлено 35 акварелей, які автор почав писати після початку повномасштабного вторгнення РФ та продовжує досі. Серія акварелей «Війна в Україні» взяла участь у багатьох виставках в європейських музеях та галереях. Але вперше в такому обсязі представлена саме у Франції. Подивитись експозицію можна упродовж наступних двох тижнів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997394-u-francii-vidkrilasa-vistavka-biblijna-bitva-vijna-v-ukraini.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Бодрумі відкрилася виставка робіт українських художників. – Інф.

У турецькому Бодрумі відкрилася масштабна виставка робіт українських художників. «Виставка українських художників у Бодрумі цього року п'ята за рахунком, стільки ж років виповнюється нашій ГО «Організація українців в Егейському регіоні». Виставка була першим проєктом, який ми реалізували після офіційної реєстрації...», – розповіла агентству голова ГО Діана Бірген. Організаторка виставки нагадала, що ініціативу проведення виставки п'ять років тому підтримав і особисто відвідав посол України в Туреччині, а нині міністр закордонних справ України Андрій Сибіга. У межах виставки відбудеться аукціон деяких з картин. Частину коштів від продажу буде направлено у черкаський центр фізичної реконструкції та навчання ТОРС, який спеціалізується, зокрема, на наданні реабілітаційних послуг військовослужбовця та ветеранам. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997023-u-bodrumi-vidkrilasa-vistavka-robit-ukrainskih-hudoznikiv.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. Українська громада у Варшаві провела фестиваль Wyszyvanka Fest. – Інф.

У Варшаві відбувся присвячений Дню вишиванки фестиваль Wyszyvanka Fest 2025, до якого долучилася українська громада Польщі та колектив посольства України. Організатором виступила ВШколУ – Варшавська українська школа, а серед учасників були також українські освітні заклади Варшави: Освітній центр «Материнка» ім. Дмитра Павличка, PUSH School Educational Center «Children of Ukraine» та Centrum Edukacji PCPM. Диппредставництво подякувало всім учасникам і партнерам за підтримку ініціативи, наголосивши, що разом українці творять простір культури за межами України, зберігають традиції та зміцнюють спільноту, хоч де вони були. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997108-ukrainska-gromada-u-varsavi-provela-festival-wyszyvanka-fest.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У Кишиневі провели Марш вишиванки та представили фотовиставку «Окупована спадщина». – Інф.

У Кишиневі відбувся Марш вишиванки, який об'єднав дипломатів посольства України, представників уряду та парламенту, міжнародних організацій, українських громад Молдови та творчих колективів і всіх друзів України. У диппредставництві зазначили, що відзначення Дня Вишиванки є важливим кроком у збереженні національної ідентичності, єдності та культурної спадщини українського народу за кордоном. Особливе місце у програмі зайняла фотовиставка Посольства України «Окупована спадщина: врятувати від забуття, вберегти для нащадків», що презентувала відтворені традиційні строї з тимчасово окупованих областей України – Луганської, Донецької, Харківської, Запорізької, Херсонської та АР Крим. Цей проєкт реалізовано ГО «Всесвітній день вишиванки» та Центром фольклору та етнографії КНУ ім. Тараса Шевченка за підтримки «ALIPHfoundation» та Євросоюзу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997067-u-kisinevi-proveli-mars-visivanki-ta-predstavili-fotovistavku-okupovana-spadsina.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 26 трав. У музеї-танкері «Сурахани» в Баку запустили україномовний аудіогід. – Інф.

У першому у світі музеї-танкері «Сурахани», що пришвартований на узбережжі Каспійського моря у столиці Азербайджану, відбулося відкриття нового україномовного аудіогіда. Про це у Фейсбучі повідомило посольство України в Азербайджанській Республіці. Презентацію провели міністр закордонних справ України Андрій Сибіга та команда посольства України. Цей аудіогід став уже 101-м за кордоном у межах культурно-освітнього проєкту, ініційованого Першою леді України Оленою Зеленською. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997051-u-muzeitankeri-surahani-v-baku-zapustili-ukrainomovnij-audiogid.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm